

48/Gyertyalángnál – Mónikának – Losonczy Ágnes
 Adventi beszélgetés
 Készülődés

Örömet szeretek főzni...

Adventi koszorúkon Losonczy Ágnes szociológus otthonában, egy csöndes sarokban meggyújtottuk az első gyertyát. Kicsit hallgattunk, csak utána kezdtünk beszélgetni. Ha van kedvük, üljenek ide, mellénk...

- *Harsognak a csengők, nincs már üzlet karácsonyi ének nélkül, a reklámok angyalkákkal operálnak... Így várakozik a világ... Bennünk meg tud születni az ünnep?*

- Ha lélekben nem készülődünk, akkor aligha. Minden ünnepre, a családi ünnepekre is, az évezredek óta tovább örökített nagy ünnepekre is elsősorban lélekben kell készülődni. Gondolatban, belül, elcsöndesedve fölteni a kérdést: mi is a karácsony nekem. Mit akarok adni általa, mit remélek tőle. Hogyan fogok várakozni, kikkel leszünk együtt... S ha a lélek így föl van készülve, csak utána jöhet a pénztárca.

- *Kijöttünk a hatalmas konyhádba, egy nagy kerek asztal köré...*

- Nálunk, remélem, gyönyörű lesz az ünnep. Itt fogunk ülni karácsonykor, ahogy tavaly is itt ültünk. Tízen leszünk az asztalnál, pontosabban tíz és felen. Először lesz velünk az ünnepen a pici unokám, aki most négy hónapos, már megvan a saját széke. Tavaly még a menyem, Vera hasában volt, az volt a Főajándék, amikor megmondták... Tudod, mi mindig zongorával kezdjük, Gergő, az unokám játszik, énekelünk, aztán jönnek az ajándékok. És tavaly, a végén bejelentették: megszületik Benjámín. Átadtak egy ultrahangos fényképet, először csak néztük a férjemmel, aztán rájöttünk: Ez az unokánk! Jól kivehető. Tavaly karácsonykor ő volt a várandó, az üzenet, hogy jön. Az idén pedig a dédunoka lesz az üzenet, a reménység... Mert a felnőtt unokánk gyönyörű felesége hasában szépen domborodik a Pötty, a kis dédunoka. Azért Pötty, mert még nem tudjuk, hogy fiú-e vagy lány, a lényeg az, hogy gyerek születik. És a lényeg, hogy szeretetben nőjön fel, és szeretet vegye körül. Ez a mi karácsonyunk, amire én annyira készülök.

- *Hogyan készülsz?*

- Nagyon szeretek főzni. Én örömet szeretek főzni. Örömet főzök, szeretetet teszek bele, időnként sót is, hogy jobb íze legyen... Amikor mondják, hogy jaj, istenem, mennyit kell főzni, sütni, mennyi bejglit, akkor én az örömet nézem. Hogy kikért, kiknek készítem. Ezért mondom, hogy örömet főzök és szeretetet kavarak. Ez is először a lélekben készülődik, aztán tűzhelyen.

- *Ráadásul kézzel fogható nyoma van...*

- És remélem finom... Próbáltam változtatni a menün, de nem hagyják. Így az idén is saját pástétomot adok, aztán következik a rácponty, végül jönnek az 1906-os, dédmama receptje szerint készült bejgliek. Nagy a sikerük... Tudod, ha belegondolok, ez mind alkotás, mert alkotás minden kapcsolat. Alkotás az is, ahogy az ember a családjával él, ahogy megteremti, megteremtjük közösen. Én az alkotó típusú emberek közül való vagyok, - remélem - nekem fontos, hogy olvassak, kutassak, írjak, gondolkozzak, tegyek, vegyek. De alkotásnak tartom azt is, ahogy az ember egy párkapcsolatot épít, egy életkapcsolatot teremt, egy családot együtt mindnyájan létrehozunk. Alkotás, ahogy ezt a családot együtt tartja, összetartja,

amivel éppen tudja: figyelemmel, szeretettel, gondolattal, étellel, nevetéssel, emlékekkel, gondoskodással...

- *Nekünk, nőknek ebben kulcsszerepünk van...*

- Én nagyon bízom a nőkben, amit a nők tudnak, az őstudás. A nők fogadásra képesek, a nők a maguk testében védik meg az új életet, a nők megszülik az új életet, képesek táplálni. Ez olyan csodálatos adottságunk, amivel a férfiak nem rendelkeznek. Ez az igazi benső hatalom. Éppen, mert az őstapasztalatok birtokában vannak a nők ismerik ezt a bensőséges alkotás szépségét, fontos ennek a védelme és ezért tudnak a lényegre figyelni. Kérdezted, van-e karácsonyi üzenetem. Sok lenne, de talán egy. A mi kis belvilágunk teli van feszültséggel, zaklatottsággal, gyűlölködéssel. A nagyvilágról is elmondhatjuk ezt, de most magunkról beszélek. Azt látom, az embereknek nincs védekező ereje, nincs meg a védettsége. Mintha sérült volna a társadalom immunrendszere. A belső erőnek, az önálló életalakító képességnek és szemléletnek a hiányát látom. Ami pedig megvéd mindenféle atrocitástól. Ezernyi dróton függünk a külvilágtól, a gazdaság, a politika, a reklámok, a média nagyon sok dróton rángat bennünket. Ha belegondolunk és kialakítjuk a magunk belső védelmi rendszerét, hogy ne engedjük magunkat dróton rángatni. Hihetetlen hány reklámnak tudunk felülni... És a média! Mind meg akar téged ragadni, és ki akar sajtóítani, ez a jó, az a jó. A rángatás mindenütt... Ki kéne alakítani a védettséget úgy is, hogy össze tudjunk kapaszkodni. Pokolian nehéz helyzeteket úgy tudtak az emberek átélni, hogy volt, akinek a kezét meg tudták fogni. A nyáron az unokám esküvőjén nagy fák alatt, nagyon sokan voltunk együtt. Idősek, fiatalok, városiak, vidékiek, különböző nézetű emberek, kétkeziek és művészek, gyerekek, felnőttek, sokan. Aki összeadta őket, azt mondta, fogjuk meg egymás kezét. Álltunk és fogtuk egymás kezét egy Nagy körben. . És akkor az ember azt érezte, hogy ez a kézfogás is segít, sugall valami közös erőt, a belőlünk sugárzó jó védi ezt a fiatal párt, akik most összekötötték az életüket. Az ő gyerekek, Pötty, most az üzenet... Ha megérjük, jövő karácsonykor ő is ott lesz már a kis székében az asztal körül...

- *Fiatal vagy...*

- Ó, igen, így érzem, mi az a hetvenkilenc év! Hogy itt zörög, ott fáj, nem számít. Csak úgy tanultam: illik mondani, „ha megérjük”... Ebben az évben nagyon sok gyász ért bennünket, sok régi barátunk meghalt. Amikor az embernek elmegy egy közeli barátja, akkor elmegy vele az életéből is valami. Darabokban hal meg az ember. Mert ahogy az anyám látott, úgy senki nem lát már engem, ahogy az apám, úgy senki nem lát. Mind a két testvérem meghalt, ahogy ők ismertek, úgy nem ismer már engem más. Az ember önmagában persze az, ami. De minden elmenő elvisz valamit belőlünk, ami nem jön vissza. Ezt értem meg az idén sok alkalommal. De azt is, hogy minden új élet egy egész világot hoz magával. Amikor belenézek a kis unokám, a négy hónapos Benjámint szemébe, abban ott van egy világ bölcsessége és nyugalma. Az újszülött szemében még ott van...! Ha belenézel, azt érzed, olyat látsz a Tudásból, amit máshol nem találsz. Az öregségben ez a gyönyörű, hogy látod, az élet előrehaladtával menthetetlenül járó veszteségekkel szemben jönnek az új életek, látod, hogy halál és élet egymás mellett vannak. Aki ezt tudja, annak megmarad a remény, annak megmarad a hite, a fiatalsága, a fiatal szeme, az életkedve. És akkor nem nyafogunk. Az ünnepen az ember belenézi a Benjámint szemébe, nézi Eszter gömbölyödő hasának gyönyörű vonalát... És érzi, az ünnep már nem közeleg, itt van bennünk.

